

Головна » Місто » Ну, наші: як майстер з металу Слава Полах півтора роки займається «металевою волонтеркою»

Ну, наші: як майстер з металу Слава Полах півтора роки займається «металевою волонтеркою»

19.09.2023

Місто

Час прочитання: 5 хв

Карина Литвиненко

Слава Полах керує студією [Alava.Design](#), яка виготовляє меблі, конструкції та скульптури з металу для ресторанів, офісів і квартир. Після нападу Росії на Україну за запитами військових, він почав виробляти скоби для бліндажів, буржуйки, пічки, щогли для протиповітряної оборони (ППО), ремонтувати зброю та автомобілі військових.

«Металева волонтерка» працює вже півтора року. **Карина Литвиненко** розпитала Славу, як починалася ця робота та які запити від військових досі актуальні.

Це восьмий текст нової серії [«Ну, наші»](#). У ній **«Люк»** розповідає про харківські бренди, малий та середній бізнес, а також про людей, які підтримують економіку країни у складний період війни.

Метал

Повномасштабне вторгнення я зустрів як у фільмі «Бійцівський клуб». Я мав прокинутися раніше, і о п'ятій ранку саме стояв та дивився у вікно, коли у місті почалися вибухи. Дивився на центр міста.

Декілька днів я не знав, що робити, у мене був ступор, а потім мій брат, професійний військовий, звернувся за скобами для бліндажів. Це найпростіший металевий виріб, елементарний, гнута арматура. Спочатку ми виготовляли їх вручну, а потім отримали спеціальний станок — справа пішла швидше.

Слава Полах

Ми виготовляли тисячі таких скоб щодня. Здається, більшість бліндажів на Харківщині укріплені саме ними. Волонтерам на них важче збирати кошти: в перші місяці людям було важче пояснити, чому треба скидати гроші на арматуру, а не на броню, прилади нічного бачення, екіпірування.

Спершу ми використали свої запаси металу. Потім я написав своїм клієнтам — всі відгукнулися, відправили гроші на закупівлю. Ще пізніше долучилися фонди. Засновники частини цих фондів — мої клієнти. За роки роботи з ними я заробив великий кредит довіри й під час війни максимально його використовую.

Найбільше мене підтримують фонди **Keep Going** і **Shields**, волонтерський штаб «**24.02**», компанії **Logity** та **Redwerk**, ГО «**Крізь війну**». Вся айтішка максимально включена. Нещодавно я бачив у «Хуйовому Харкові» новину, яка подавалася як ніби мер звернувся до відповідального бізнесу, й бізнес закупив військові пікапи. Насправді, це були мої клієнти, які донатять по мільйону гривень в різні фонди й локально, але про це сильно не розповідають. Для них це вже стало нормою. Ви ж не вихвалюєтеся, що платите податки.

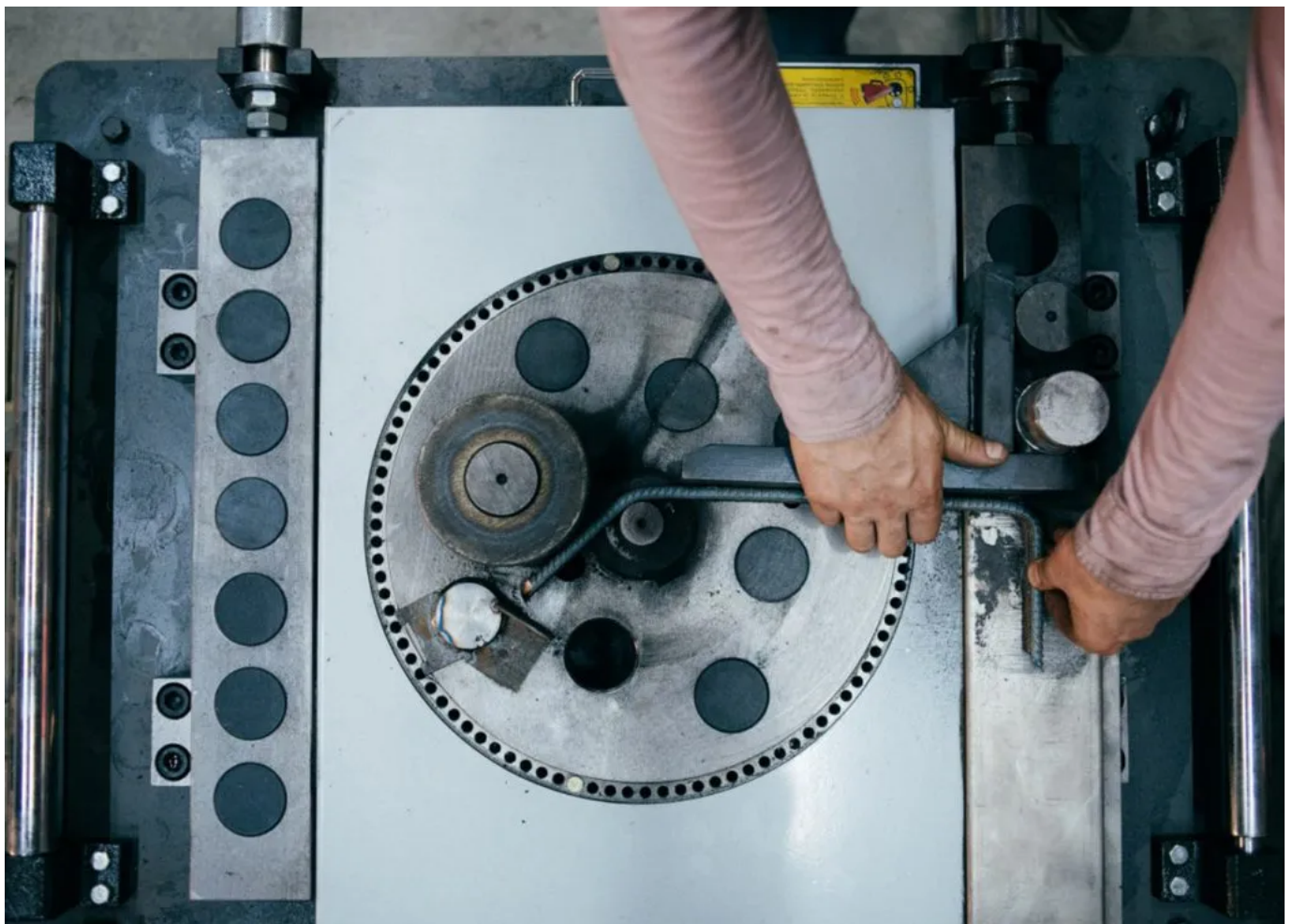
Станок для арматури нам подарував проєкт Keep Going. Вони якось дізналися про мене, приїхали розпитати, підготували матеріал й відкрили збір. Сказали: *«Ти класний чувак. Що тобі потрібно, аби збільшити потенціал?»*. Я не вірю, що так трапляється, але через тиждень вони привезли мені станок. Цей проєкт цікаво працює, він на рівень вище: допомагає не напряму військовим, а бізнесу, який допомагає військовим. Волонтерською роботою я відпрацював цей станок уже подвійно, а далі можу використовувати його для своєї роботи. Перед торішньою зимою вони знову запитали, що мені потрібно, і я сказав, що збираюся робити буржуйки для військових і лагодити автівки. Вони купили зварювальний апарат. Keep Going — кияни, донати переважно європейські.

Великим донатором є і моя дружина. Вона також працює з металом, але специфічним: виготовляє мініатюрні копії зброї. Основний клієнт — США. Півтора місяця ми не працювали, а потім відновилися, попит на такі речі є.

Люди

У майстерні працюємо я, мій друг-напарник, періодично приходять волонтери. Без людей, які допомагають нам закуповувати метал, підтримки друзів, волонтерів я би нічого не зміг. Можна сказати, я став певним хабом, усіх об'єднав, але це командна робота. Дивовижно, але декілька разів мені навіть допомагали хлопці з зони. Я привіз їм кілометр арматури, вони зробили скоби й віддали назад. Зробили безкоштовно. На кожній зоні є кузня. Не буду говорити, хто саме мені допоміг, аби їм не нашкодило.

Військовим усі вироби ми віддаємо безкоштовно. Прикро, що ті самі речі на OLX продають: військові скидаються з власних зарплат і купують ті ж скоби, багажники. Коли пішла інформація про закупівлі з міського бюджету за захмарними цінами, мільйони на перекладання бруківки, ми однобічно передали функцію виготовлення скоб місту. Це елементарні вироби, їх може робити будь-хто, багато заводів. Якщо немає куди витратити бюджет, це один із напрямів. Можливо, це було ІПСО [інформаційно-психологічна операція, — «Люк»] про розкрадання, але вона спрацювала. Коли збираєш у всіх по копійках на метал, працюєш у спеку +30 в бруді й садиш здоров'я, а потім дізнаєшся про такі закупівлі... Словом, зі скобами ми закінчили й стали виконувати складніші специфічні завдання, допомагати тим підрозділам, яких знаємо особисто: переважно ССО, ГУР, «Кракен». Корпоративних і волонтерських завдань у нас «50/50»: у місто повернулися ресторани й робота.

Коли почала накопичуватися втома й всередині став з'являтися негатив на волонтерку, мене сильно підтримав один із підрозділів. У липні в мене був день народження і одна бригада, з якою ми зараз робимо специфічну штуку, підготував дуже цінний подарунок, прапор. Це мотивувало, надихнуло працювати далі. У нашій майстерні вже багато артефактів, прапорів. Частина лежить схованою у коробці: в майстерні брудно й не хочеться, аби воно покритися пилом, та й це не предмет кітчу.

Авто

Поряд зі специфічними завданнями ми продовжуємо ремонтувати військові автомобілі. Було близько 50 випадків. У перші місяці волонтери завозили в Україну всі поспіль автівки, у всіх була паніка.

Найяскравіший випадок — автівка приїхала до хлопців на позиції, постояла там тиждень, луснула рама. До нас привозять і такі машини, які були іржавими, їх просто їх зашпаклювати, пофарбували й продали, і ремонтуємо також бампери, багажники. Весною і восени через бруд хлопці втрачають передні бампери й інші запчастини. Найпростіше, що я роблю — йду на прийом брухту і купую труби опалення зі зруйнованих будівель у Харкові. Переварюю, ставлю як бампер й воно їде собі воювати — виходить таке собі переродження. Щодо багажників: часто військові просто викидають з машини якісь речі, аби довести пораненого. На це постійно є попит, можна долучатися.

Про майбутні потреби й запити військових важко говорити — війна динамічна.

Харків

Я не виїжджав з Харкова і не буду. Багато моїх друзів поїхали у Львів, але Харків — моє місто, ну як? Це для мене пройдений етап. У 2015 році я вже їхав назавжди на Балі, все кидав, продавав що тільки можна, але через місяць повернувся. Я тут потрібен. І початок вторгнення це показав.

Досі потрібен. Коли звертаються військові, я кажу, що піду до них служити. А вони відповідають: *«Ні. А хто нам буде робити всі ці речі?»*.

Міністерство оборони велике й неповоротке [не може робити одиничні замовлення], а військовим часто потрібна якась лише одна штука, яка, втім, здатна врятувати їх життя. Вони ж не приїдуть на танково-ремонтний завод і не скажуть: *«Хлопці, зробіть нам одну таку річ»*. А до нас приїжджають — дві години, зробили, і вони поїхали.

У моїй родині кажуть, що військових у нас уже достатньо. Батько — військовий на пенсії, ППОшник. Два двоюрідні брати служать. Навіть дід був військовим, умовно радянським окупантом. Перед нападом один брат оформлював інвалідність, мав звільнитися зі служби, але 24-го [лютого] сказав: *«Ну все, я на війну»*. Другий брат служив у Чугуєві на аеродромі, зараз їх перевели в інше місце.

Я сам вчився у військовому ліцеї при ХНУПС [Харківському національному університеті Повітряних сил імені Івана Кожедуба]. Там же на вищій освіті, але на цивільній спеціальності. Звідти багато кого знаю, цей підрозділ був першим, кому ми допомагали зі скобами. Тож у нас або всі служать в ЗСУ, або для ЗСУ. Така проста історія.

Карина Литвиненко, фотографії — Вадим Монастирський, обкладинка — Катерина Дрозд

Читайте також:

- [«Якщо ви українець, доведіть собі це зараз»](#). Засновниця благодійного фонду Альона Айвазян про досвід багаторічного волонтерства та трагічний день її життя
- [«Маємо навчитися жити в країні, що воює завжди»](#). Інтерв'ю з військовим та волонтером Денисом Євдокименком
- [«Зробити з непотрібного щось потрібне»](#). Інтерв'ю з Катериною Уваровою, яка займається апсайклінгом відстріляних гільз